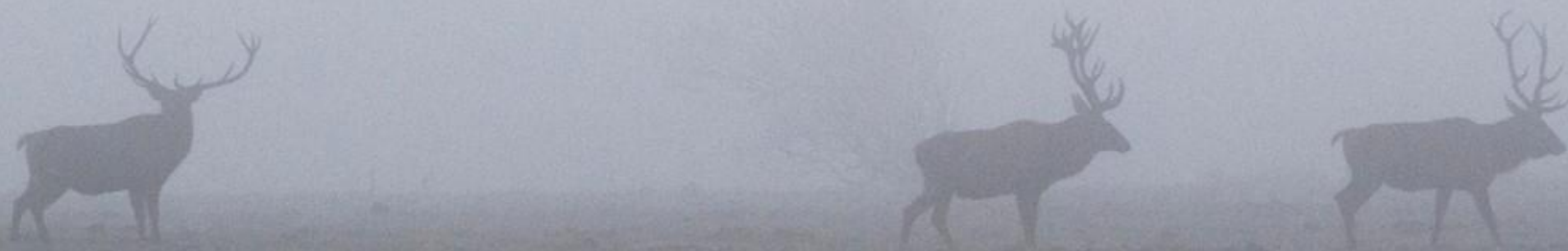

IZBOR NAJUSTREZNEJŠIH METOD ZA OCENJEVANJE ŠTEVILČNOSTI PROSTOŽIVEČIH PARKLJARJEV V SLOVENIJI IN NJIHOV PRENOS V LOVSKO UPRAVLJAVSKO PRAKSO

Urša Fležar - Univerza v Ljubljani, BF, Oddelek za gozdarstvo

prof. dr. Klemen Jerina - Univerza v Ljubljani, BF, Oddelek za gozdarstvo

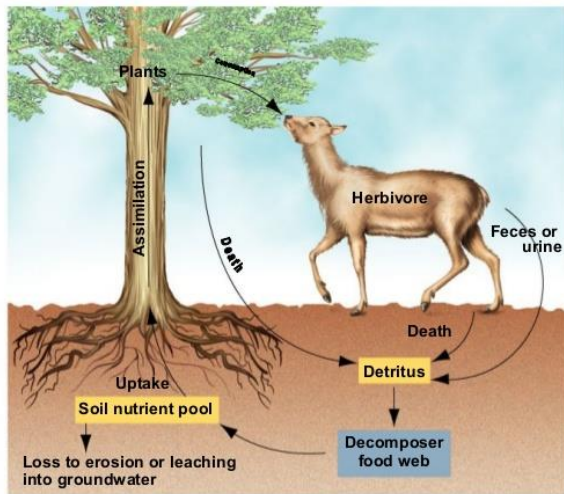
9. Slovenski lovski dan: »Stanje in upravljanje populacij divjadi: primerjava med Slovenijo in tujino« Gornja Radgona, 22.4.2017

POMEN PARKLJARJEV

EKOLOŠKO IN GOSPODARSKO KLJUČNA SKUPINA

- transport hranil
 - kroženje organskih snovi
 - raznašanje semen
 - glavne plenske vrste velikih zveri
- glavne lovne vrste
 - škode
 - povozi

UPRAVLJANJE S PARKLJARJI

KONTROLNA METODA

Kontrolna metoda v gospodarjenju z divjadjo je bila prvič vpeljana v Slovenijo že **leta 1975** (Simonič 1979) na območju **Gojitvenega lovišča Jelen-Snežnik**

GLAVNI CILJ: usklajevanje odnosov med jelenjadjo in gozdom

UKREPI

prilagoditev višine odvzema,
vzpostavitev zimske sečnje in krmljenja,...

MONITORING KAZALNIKOV

oplojenost, telesna masa, kakovost trofej,
objedenost gozdnega mladja, škode v kmetijstvu, pogostost
trkov vozil,...

UPRAVLJANJE S PARKLJARJI

- Formalno je kontrolna metoda temelj za načrtovanje upravljanja **vseh vrst divjadi v celi Sloveniji že 40 let**
- Uveljavljeni kazalniki *ne zagotavljajo* dovolj zanesljivih informacij o populacijskih gostotah in trendih oz usklajenosti le-teh z nosilno kapaciteto okolja (Jerina s sod. 2013, Stergar s sod. 2014)

UPRAVLJANJE S PARKLJARJI

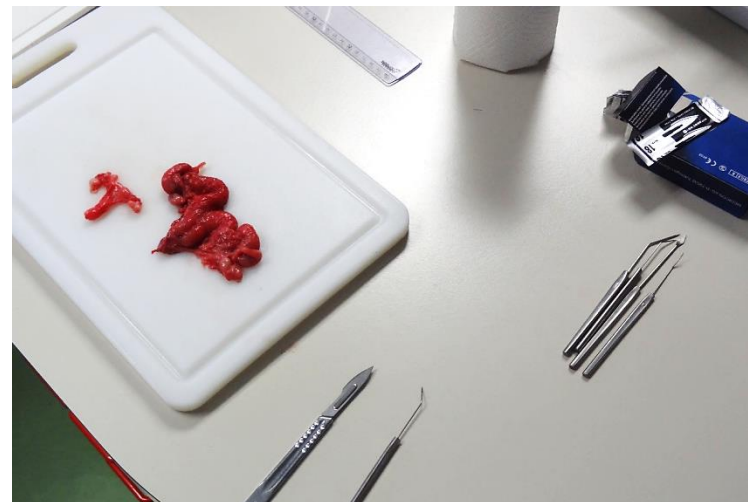
- Pomanjkljivosti kontrolne metode prožijo težave
 - oteženo smiselno oblikovanje ukrepov
 - nižja kakovost upravljanja z divjadjo
 - spori med načrtovalci in upravljavci
 - nezaupanje do procesa načrtovanja
- Za upravljanje divjadi se zanima **vse širši krog interesnih skupin**

IZBOLJŠANJE UPRAVLJANJA S PARKLJARJI

Kontrolno metodo je smiselno nadgraditi.

- Vključiti podatke o relativni/absolutni ŠTEVILČNOSTI vrst parkljaste divjadi
- Spremeniti način obdelave in interpretacije uveljavljenih kazalnikov, vpeljati nekatere nove (Stergar 2014)
- Uvesti rutinsko SPREMLJANJE RAZMNOŽEVALNEGA POTENCIALA (srnjad, prašič)

KAKO IZBRATI PRAVO METODO ZA OCENJEVANJE ŠTEVILČNOSTI?

CRP V4-1627: Določitev najustrežnejših metod za ocenjevanje številčnosti prostoživečih parkljarjev v Sloveniji in priprava podlag za njihovo vključitev v lovsko-upravljavsko prakso

- Financer ARRS in MKGP, 2016-2018

1. Za vsako ključno vrsto določimo najustrežnejšo(e) metodo(e)
2. Metode preizkusimo na terenu
3. Metode optimiziramo in izberemo končni nabor
4. Pripravimo strokovne podlage in izvedemo praktično usposabljanje za izvajalce monitoringa

- sodelovanje s strokovnjaki, načrtovalci in upravljavci!

PRIČAKOVANI REZULTATI

določiti metode za dolgoročni, učinkoviti, racionalni sistem monitoringa številčnosti parkljarjev

+

prenos monitoringa v redno lovsko upravljavsko prakso

ZAKAJ JE PROJEKT POMEMBEN

številna nova dognanja o številčnosti in populacijski dinamiki prostoživečih parkljarjev

**boljše možnosti za ocenjevanje in določanje številčnosti vrst
v slovenskem in širšem alpsko-dinarsko-panonskem prostoru**

ZAKAJ JE PROJEKT POMEMBEN

zahteva po vse boljših podatkov za strokovno utemeljene upravljavske odločitve

izboljšanje upravljanja bo dolgoročno prispevalo k bolj smotrni rabi divjadi

HVALA ZA VAŠO POZORNOST.

REFERENCE SLIK

- Andrej Grušovnik. 2014. Uplenjen kapitalni jelen. Lovrenčan. <http://lovrenc.net/lovrenc-danes/uplenjen-kapitalni-jelen/> (19.4.2017)
- Andraž Zupančič. 2015. Divjad na cesti: Ranjeni živali se ni pametno približevati. Dnevnik. <https://www.dnevnik.si/1042723078/magazin/svet-vozil/divjad-na-cesti-ranjeni-zivali-se-ni-pametno-priblizovati> (19.4.2017)
- Dolenjski list. 2015. Povečan odstrel jelena in divjega prašiča. http://www.lokalno.si/2015/08/07/139024/aktualno/DL_Povecan_odstrel_jelena_in_divjega_prasica/ (19.4.2017)
- Financial Tribute. Environment, People. 2015. Drones to help protect biodiversity. https://financialtribune.com/sites/default/files/field/image/13_Drones.jpg (19.4.2017)
- Gal Fidej. Osebni arhiv.
- Graham Calow. 2014. Beech – Fagus sylvatica. NatureSpot. <http://www.naturespot.org.uk/species/beech> (19.4.2017)
- Flickr. 2014. https://www.flickr.com/photos/divji_svet/13261309303 (19.4.2017)
- Franklin Collage. 2014. Decomposers and natural recycling. LinkedIn SlideShare. <https://image.slidesharecdn.com/nitrogenmpr-140617120228-phpapp01/95/nitrogen-m-pr-3-638.jpg?cb=1403006597> (19.4.2017)
- Katarina Flajšman. 2015. Osebni arhiv.
- Matej Kovačič. 2017. <http://narava.net/> (19.4.2017)
- Miha Krofel. 2010. <https://www.flickr.com/photos/mihakrofel/5154558249/in/album-72157603387210742/> (19.4.2017)
- Mirko Kunšič. 2013. Pri Košuti večerja osemdeset jelenov. Slovenske novice. <http://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/pri-kosuti-vecerja-osemdeset-jelenov> (19.4.2017)
- Narodna galerija Slovenije. 2015. https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:JurijSubic-Pred_lovom.jpg (19.4.2017)
- Urša Fležar. 2017. Osebni arhiv.
- Žurnal24.si. 2017. Vandalizem na objektih zavoda za gozdove. <http://www.zurnal24.si/vandalizem-na-objektih-zavoda-za-gozdove-clanek-286321> (19.4.2017)